

О. М. Тищенко

**ШВИДКІСТЬ ВИТАННЯ —
ШВИДКІСТЬ ЗАВИСАННЯ —
ПАРУСНА ШВИДКІСТЬ**

Який термін варто вживати на означення стану рівноваги зернової суміші в рухомому повітряному середовищі: *швидкість витання*, *зависання* чи *парусна швидкість*?

Слово *витання* в українських словниках не зафіксоване, але цілком продуктивне, хоч і походить від книжного *витати*, що має значення: “1) *заст.* перебувати, бути присутнім, жити де-небудь; 2) літати, ширяти в повітрі; 3) бути відчутним, незримо присутнім де-небудь” (Словник української мови: В 11 т. — К., 1970—1980, т. I, с. 507). Значення, яке б актуалізувало сему ‘який витає, зависає’, слово *парусний* не має: “1) прикм. до *парус* 1 (тобто *парус* як “прикріплений на щоглі великий шматок полотна певної форми”); признач. для пошиття, виготовлення парусів; оснащений парусом, парусами (про судно); 2) стос. до суден, оснащених парусами” (Словник української мови: В 11 т. — К., 1970—1980, т. VI, с. 82). У наукових текстах також не зустрічаємо словосполучення *парусна швидкість* на означення описаного поняття. Найчастіше вживається *швидкість витання*, що є, певно, калькою поширеного російського терміна *скорость витания*.

Зависання походить від *зависати*: “1) зачепившись за що-небудь, тримаючись на чому-небудь, повисати, висіти; обійнявши (перев. за шию), триматися деякий час; 2) триматися в повітрі, в просторі над землею; *перен.* загрожувати, бути близьким; 3) бути опущеним, схилитися, звисати” (Словник української мови: В 11 т. — К., 1970—1980, т. III, с. 48).

У текстах термін *швидкість звисання* також не зустрічаємо, хоч він є найвірогіднішим варіантом для означення вказаного поняття.

О. М. Тищенко

**АСПІРАЦІЙНА СИСТЕМА —
АСПІРАЦІЙНА МЕРЕЖА**

Терміни *аспіраційна система* й *аспіраційна мережа* на позначення складної системи пиловідбірника, повітропроводів, пиловіддільника тощо, на нашу думку, взаємозамінні, й уживання їх за-

лежить від мовного смаку автора (якщо традиція вживання цих термінів однакова), або від усталеності того чи того терміна в певній галузі: *система* — це, зокрема, “будова, структура, що становить єдність закономірно розташованих та функціонуючих частин; технічний комплекс, що складається із взаємопов’язаних споруд, механізмів, машин і т. ін.” (Словник української мови: В 11 т. — К., 1970—1980, т. IX, с. 203—204), а *мережа* одним зі значень має таке: “сукупність пристроїв, розташованих на якій-небудь території та пов’язаних однією системою” (Словник української мови: В 11 т. — К., 1970—1980, т. IV, с. 674).

Зі спостережень над науковими текстами помітно, що термін *аспіраційна система* поширеніший, а за значенням точніший, тому варто вживати його.